

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERDA, 1932 APRILIS 13.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 84. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Eltörpül

a németországi elnökválasztás eredményének jelentősége is azon tengernyi baj mellett, mely bennünket emészti. Mert le lehet vonni a fontos következtetéseket abból, hogy Hitler veresége is fényesebb eredmény, mint Hindenburg győzelme, lehet meditálni arról, vajjon mi okozta a kommunisták letörését a második választási menetben, azonban ezek a politikai értekezések mitsem változtatnak azon a súlyos helyzeten, amelylyel saját erőnkől megküzdni teljesen reménytelennek és kilátástalannak tűnik. A helyzet kulcsát nem a német választók tartották kezükben, hanem az a négy nagyhatalom, mely Londonban folytatott meddő tanácskozásokat a dunai államok gazdasági együttműködéséről. Az európai politikára kétségtelen hatással van az, hogy Németországban milyen kurzus irányítja az államügyeket, a döntő momentum azonban nem ez. A legközelebbi jövőt az dönti el, hogy a volt osztrák és magyar monarchia területén alakult államok gazdasági depresszióját sikerül-e enyhíteni, sikerül-e megtalálni a segítség azon módjait, amelyek előidéznek a gyógyulást, vagy pedig tétlenül nézik a milliárdok kétségbeesett vergődését a pusztulás hullámai között. Csehszlovákiában átmenetileg enyhült a helyzet a francia kölcsön révén, azonban Ausztriában, Jugoszláviában, Magyarországon és nálunk is az államférfiak minden energiája abban merül ki, hogy a jobb jövőbe vetett hit reményével táplálják az embereket. A lecsökkentett költségvetést sem tudjuk betartani, az állami bevételek a minimum alá süllyedtek és — külföldi tartozásainkat tovább is törlesztve — nem lesz pénzünk tisztviselőinket, nyugdíjasainkat fizetni. Hiszen már-már odáig jutottunk, hogy egyetlen vigaszunk: úgy még soha nem volt, hogy valahogy ne lett volna. A dunai államok gazdasági konföderációja alkalmasnak látszott segíteni a bajokon. Ez a terv is megbukott egyelőre. Az érdekelt dunai államoknak kellene felvenni a közvetlen tárgyalásokat és az összes politikai kérdések kikapcsolásával az együttműködés feltételeiben megegyezni. Hosszas gondolkodásra nincs idő. A lelki adottságok mindenüti megvannak, mert az éhes gyomrok mindenütt egyformán korognak. Ne várjuk meg ennek a korgásnak olyan megerősödését, amely túlhasogja a józan ész szavát. A legújabb jugoszláviai hírek szerint az or-

A genfi leszerelési konferencia tegnap délután ismét megkezdte tanácskozásait

Genfben tegnap délután ült össze ismét a leszerelési konferencia főbizottsága. Henderson elnök megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a különböző bizottságok befejezték munkájukat és elő fogják terjeszteni jelentéseiket. A bizottság ezek alapján folytatja majd munkáját és reméli, hogy az nagy lépésekben halad az eredmény felé.

Gibson amerikai delegátus emelkedett ezután szólásra és ismertette az Egyesült Államok álláspontját a leszerelés kérdésében. Előterjesztette kormányának határozati

javaslatát, amely a vasuti mozsár-ágyuk, a tankok, a nehéz tüzérség és az óriáshajók beszüntetését javasolja. Ki kell küszöbölni azokat az ellentéteket, amelyek a leszerelési és a biztonsági vágy között még tennállanak. A világháború megmutatta, hogy bevehetetlennek hitt erődök könnyen az ellenfél kezére jutottak, Lüttich, Namur, Antwerpen és más erős várak ugyszólván órák alatt pusztultak el. Egy újabb háborúban az erős várak pusztulása még gyorsabb volna, a mérges gázok pedig a katonákat és

polgári személyeket egyformán gyilkolnák le. A biztonság érzete csak akkor tér vissza, ha a védelem újra megszerzi magának a támadás fölötti fölényét, ami pedig csak úgy lehet elérni, ha bizonyos támadási eszközök használatát betiltják. Amerika súlyos áldozatokat hoz, amikor jól felszerelt nehéz tüzérségét és tankjait megszünteti, de a kormány szükségesnek tartja ezt az áldozatot a biztonság érdekében. Ha a többi államot hasonlóan tölti el a biztonság vágya, akkor nem térhet ki a javaslat elfogadása elől.

Előbb rendezni kell a jövétételi problémát és csak azután lehet szó a dunai gazdasági konföderációról

A londoni Financial News szerint senkire nem lehet meglepetés, hogy a négy nagyhatalom londoni konferenciája kudarcra végződött. Előbb bizonyos pénzügyi dolgokat kell elintézni és csak azután lehet a dunai államok gazdasági konföderációjáról beszélni. Előbb rendezni kell a jövétételi problémákat és a háborús adósságokat és csak azután lehet arról beszélni, hogyan segítsenek a dunai államokon.

Ezeknek a megsegítését is fontosnak kell itélni, de meg

kell várni, amíg a Népszövetség pénzügyi bizottsága hoz döntést ügyükben.

A négy nagyhatalom konferenciájának sikertelensége Ausztriában majdnem kormányválságot okozott. Az osztrák kormány minisztertanácsán több radikális miniszter azt követelte, hogy Buresch kancellár utazzék azonnal Berlinbe és Rómába és kezdje el a két ország kormányával preferenciális szerződések megkötésére vonatkozó tárgyalásokat.

Hangoztatták, hogy Ausztria semmit nem várhat Franciaországtól. Olaszország és Németország viszont hajlandók Ausztria segítségére lenni.

Követelték továbbá, hogy Ausztria április 15-én szüntesse be az annuitások fizetését. Buresch csak nagynehezen bírta a türelmetlen minisztereket leszerelni és kifejtette előtűk, hogy ha a minisztertanács így határozna, akkor a kormány kénytelen volna lemondani. Erre a miniszterek kijelentették, hogy megvárják még, képesek lesznek-e a kudarcra végződött londoni konferencia helyett a genfi tanácskozások valami eredményt elérni.

Hir szerint Buresch kancellár a világ népeinek manifesztumot intéz, amelyben hangsúlyozni fogja, hogy Ausztria a dunai blokk meghiusulása következtében pénzügyi katasztrófa előtt áll, amelytől csak a világ népeinek segítsége mentheti meg.

A londoni konferencia kudarcra Jugoszláviában is nagy csalódást okozott. Jugoszláviában számoltak azzal, hogy a dunai konföderáció megjavítja a gazdasági helyzetet, ami most elmarad.

Jugoszláviában emiatt hat havi, esetleg egy évi moratóriumot fognak kimondani.

Apró iskolásgyermek között terjesztette egy tanítónő a kommunizmus tanait

Budapesten újabb kommunista megmozdulást leplezték le. A mozgalom vezetői elhatározták, hogy a kommunizmus eszméit a zsenge gyermekek között terjesztik, mivel rájöttek, hogy az ifjúsági szervekedést a hatóságok nagyon figyelik. Halasi Kálmán tanítónő Práterutcai lakásán állandóan harminc-negyven munkásgyermek gyűlt össze naponta. A tanítónő magyarázta nekik a kommunista eszméket és szovjetországi országban készült magyar nyelvű illusztrált olvasókönyvekből tanította őket. Az olvasma-

nyok és a könyvben levő képek segítségével azt bizonygatta a tanítónő a gyermekeknek, hogy Oroszországban mindenkinek jobb dolga van, mert ott kommunizmus van, amely mindenkiről gondoskodik. A gyermekek boldvizálásáról a hatóságok úgy szereztek tudomást, hogy a gyermekek az iskolában eldicsekedtek egys tanuló társaikkal, hogy milyen szépeket tanulnak iskolán kívül egy tanítónéninél. Sikerült több tankönyvet is elkobozni, amelyeknek szerzője Vándor Pál volt magyarországi kommunista népbiztos

szági pénzügyi helyzete kétségbeesett, Ausztria pedig felhívással fordul a nagyhatalmakhoz, segítsenek, mert a katasztrófa elkerül-

hetetlen. Magyarországon a tisztviselők újabb fizetésleszállítását tervezik, nálunk a leszállított fizetésre is hiába várnak. A németor-

szági választás? Ugyan hol van ennek a jelentősége ezen tények mellett?!

A Maros közepén levő sziget magyar faluját a tornyosuló árviz teljesen elpusztította

Az árvízveszedelem mindenütt szűnőben van. Lippán a víz a községből majdnem teljesen visszahúzódott már a városból. Arad túl van a veszedelem és csak a külvárosok utcái vannak még víz alatt. T a t a r u Koriolán erdélyi miniszter, aki végigjárta az árvízszújtotta vidéket és tegnap visszautazott Bukarestbe, kijelentette, hogy a kormánynak sürgős előterjesztést tesz a segítségére.

Kilátásba helyezte, hogy a pénzügyminiszternélközbenjár az árvízkarosultak adó-fizetési kötelezettségeinek őszig való felfüggesztése érdekében.

Közölte ezenkívül azt is, hogy az árviztől megkímélt községekre külön árvizadót fognak kivetni a karosultak javára.

Az árvízveszedelem enyhülése

maga után vonta a vasúti forgalom lényeges javulását. Az Arad—nagyváradi és az Arad—tövisi vonalakon már teljes a forgalom. Temesvár és Arad között Lippán keresztül közvetlen forgalom van.

Ujarad és Arad között ma, legkésőbb holnap újra lesz autóbuszforgalom, néhány nap múlva pedig rendes vasúti forgalom.

Holnap nyílik meg a forgalom a Lugos—marosillyei vonalon Dobra és Marosillye között is.

Mély megdöbbenéssel kell beszámolnunk a temestorontálmegyei Szecső község pusztulásáról. A község, melynek négyszáz főnyi lakossága magyar, Ócsanád és Apátfalva között fekszik egy szigeten a Maros közepén. Minthogy a szigetalacsonyabb a szemközti gátaknál, az árviz teljesen ellepte a szigetet.

Az ár olyan hirtelen jött, hogy a lakosok alig tudtak menekülni és jószágait és egyéb holmijaikat magukkal vinni. Sokan már nem tudtak Ócsanádra eljutni és csónakokon a magyaroszági Apátfalvára menekültek, ahol a jószívű lakosság ideiglenesen befogadta őket. Némely háznak csak a fedele látszik ki a vízből, más ház pedig teljesen a zúgó ár alatt áll.

Mire az árviz visszahúzódik a szigetről, akkorára a faluból már csak romok maradnak.

A Magyar Párt eljár a vármegyei prefekturán a szecsőiek támogatása érdekében. Ezenkívül felhívja a magyarságot, hogy az elpusztult falunak koldusbotra jutott lakosságát segítse.

Aggodalommal látja az angol és francia sajtó Hitler előretörését a német elnökválasztáson

Németország népe első ízben március 13-án járult a szavazó urnák elé, hogy birodalmi elnököt válasszon. Jelöltek voltak Hindenburg tábornagy, jelenlegi birodalmi elnök, Hitler Adolf, a nemzeti szocialisták vezére, Thälmann kommunista, Dusterberg tábornok nagyném-c és a pártonkívüli Winter. A leadott 37,660.000 szavazatból Hindenburg 18,662.000, Hitler 11,339.000, Thälmann 4,081.000, Dusterberg 2,558.000 és Winter 115.000 szavazatot kapott. Minthogy Hindenburg nem kapott abszolút többséget, a weimari alkotmány értelmében második szavazást kellett tartani, amelynek már a relatív többség dönt.

A második szavazást vasárnap, április 10-én tartották meg.

Az öt jelölt közül csak három jelöltette magát másodsor: Hindenburg, Hitler és Thälmann. A heves választási kampány során a nemzeti szocialisták és a kommunisták között több helyen összetűzések voltak, amelyeknek öt halottja és kétszázötven sebesültje van. A legtöbb helyen azonban a szavazás teljesen rendben folyt le.

A német birodalom 43,934.000 szavazója közül 36,588.840 adta le szavazatát ami nyolcvannégy százalékot tesz ki. Az első választáson a választók nyolcvanhét százaléka szavazott. A leadott szavazatok a következőképpen oszlottak meg:

Hindenburg 19,387.688, Hitler 13,419.603, Thälmann 3,705.889 szavazatot kaptak, 95.650 szavazat érvénytelen

volt. Hindenburg tehát több mint egy millió szavazattal abszolút többséget kapott.

Hindenburg a mostani szavazáskor 800.000 szavazattal többet kapott, mint első alkalommal. Jelentős előretörést mutatnak a nemzeti szocialisták, mert Hitlerre két millióval több szavazatot jutott, mint az első választáson. Thälmann az első szavazási eredménnyel szemben most egy millió és kétszáz ezer szavazatot vesztett.

Hindenburg tábornagy eszerint Németországnak másodikban megválasztott elnöke. A választást a német nép zöme nagy örömmel fogadta. Brüning kancellár tegnap megjelent Hindenburg elnöknel és felajánlotta a kormány lemondását. Hindenburg bizalmáról biztosította Brüninget és kérte, hogy a kormánnyal együtt a helyén maradjon. A francia, angol és amerikai la-

pok nagy cikkeket írnak az elnökválasztásról. Az eredményt kedvezően ítélik meg. Az angol sajtó örvend Hindenburg győzelmének, de aggodalommal látja Hitler előtörését. A Morningpost szerint számolni kell azzal, hogy Hitler az események formálásában szót kér.

A francia sajtó nagy csalódással fogadja, hogy Hitler szavazatai ilyen nagy számban megszaporodtak, mert éppen az ellenkezőjét szerezte volna.

A nemzeti szocialisták erőgyarapodása bizonytalan helyzetet teremtett. Attól tartanak, hogy Hitler befolyása erősen érezhető lesz majd a porosz választásokon. Az angol és francia baloldali sajtó szerint Hitler szavazatainak szaporodását a kommunisták köszönheti. Az amerikai sajtó aggodalommal látja a német nemzeti szocialisták erősödését.

A megyei tanítók kaptak némi pénzt hátralékos fizetésükre, a többi állami hivatal és nyugdíjasok részére nem jutott semmi

A temesvári pénzügyigazgatóság-hoz megérkezett az a másfél millió lei kiutalás, amelyet a pénzügyminiszterium a temesmegyei tanítók hátralékos februári fizetésére küldött. Zlatescu pénzügyigazgató a másfél milliót tegnap délelőtt kiadta a temesmegyei tanítóegyesület vezetőségének és az osztja fel a

pénzt a tagok között, mert ez az összeg még a februári illetmények felerészének a kifizetésére sem elegendő.

Állami hivatalok március havi fizetésre még egyetlen bani sem érkezett. Hasonlóképpen még mindig nem lehet folytatni a március havi nyugdíjak félbemaradt kifizet-

tését, mert nincsen pénz. A temesvári pénzügyigazgatóság az idén január, február és március hónapokban százötven millió leit fizetett be a Nemzeti Bank temesvári fiókjához az államkincstár javára. A három hónap alatt ez volt a pénzügyigazgatóság bevétele adókból, vámilletékekben és más állami jövedelmekben. A tavalyhoz képest ez a jövedelem megcsappant, mert tavaly még ebben az időszakban közel kétszer annyit vett be a temesvári pénzügyigazgatóság. Az idei százötven millió leiből január, február és március hónapokban mindössze harminc millió leit engedélyezett a pénzügyminiszterium a temesvári és temesmegyei állami kötelezettségek kifizetésére. Az adóbefizetés nagyon gyöngén halad. Tavaly áprilisban szintén huszonhat millió leit vett be a pénzügyigazgatóság kereseti adóiban, de idén áprilisban még tizenhat millió lei sem lesz ez az összeg.

A Magyar Párt ifjusági tagozatának közleményei

A Magyar Párt ifjusági tagozatának elnöksége értesíti a tagokat, hogy a Forum mozi előadásaira sikerült tagjai részére 25% kedvezményt kieszközölni, mely kedvezmény a tagsági igazolványok felmutatásával vehető igénybe.

Pénteken, április 15.-én, este 9 órai kezdettel tartja az ifjusági tagozat a téli évadban utolsó taggyűlését, melyen nagyfontosságú kérdések megvitatása mellett Puhala Sándor dr. Móríc Zsigmondról tart előadást. A tárgysorozatban a nyári munkarend megbeszélése szerepel, miért is kérjük a tagok nagyszámú megjelenését.

A Magyar Ifjuság szezonzáró táncdelutánját vasárnap, április 17-én délután 5 órai kezdettel rendezi a Magyar Házban.

Nyugdíjasok újat rendőrkordon zárta el

A kormány nem egyszer bejelentette már a nyugdíjasok sérelmeinek az orvoslását. Tegnap délelőtt számos nyugdíjas igyekezett a parlament felé, akik a kamara elnökénél kihallgatáson akartak megjelenni és jóindulatát kérni a nyugdíjasok érdekeivel kapcsolatban. A nyugdíjasok jövetelének hírére azonban a parlament felé vezető utat csendőrs rendőrkordon zárta el. A nyugdíjasok át akartak hatolni a karhatalom kordonon, ez azonban nem sikerült. Ismételt megkísérelték, hogy legalább küldöttség juthasson a kordonon át és eközben a karhatalom és a nyugdíjasok között kisebb összetűzésre került sor, amelynek azonban komolyabb következményei nem voltak. A nyugdíjasok nem juthattak el a kamarába, mire visszatértek a városba és a tömeg széteszlott.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallójában.

CAPITOL MOZI: Április 12-13-14.

DOINA MOZI: Április 12-14.

APOLLO MOZI: Április 15-16-17-18.

CONCORDIA MOZI: Április 19 és 21.

NYUGATI VÁNDOROK

Hatalmas németül beszélő zenés film.

—:

Pazar rendezés!

A főszerepekben:

THEO SCHALL —: MARION LESSING —:

ARNOLD KORFF

Rendezte: RAOUL WALSCH.

Astra cinegrafica Sibiu.

Előadások: 5—7—9 órákor.

—:

Vasárnap: 3—5—7—9 órákor.

Rövidesen ismét fellángol Keleten a harc a sárgák között

Sanghai jelentés szerint a japán-kínai fegyverszüneti tárgyalásokat bizonyítan időre elnapolták. Valószínű, hogy a tárgyalások folytatására nem is kerül a sor. Kínai vélemény szerint ennek oka egyedül az, hogy, hogy Japán teljesíthetetlen feltételek elfogadását kívánja Kinától. Ha Kína elfogadja azt, aminek aláírását tőle Sanghaiban kívánják, akkor a saját sírját ássa meg ezzel. Kínának ragaszkodnia

kell ahhoz, hogy a japán csapatok vonuljanak vissza és csak akkor kerülhessen a sor a fegyverszüneti tárgyalások folytatására. Mindkét fél különben számít a harcok folytatására és nagy előkészületeket tesz erre.

A japánok elleni gyűlölet a kínaiak részéről Mandzsuriában is egyre erősödik. A kínai szabadcsapatok több helyen támadásokat intéztek a japánok ellen.

Izületi fájdalmak

— vagy kézcsuklóficamai

esetében a megdagadt és esetleg összezuzott csuklónak mozgása fájdalmas. A gyógyító, fehér véresejtek sietetnek a fájdalmak megszüntetését.

A Sloan's Liniment szállítja a fehér véresejtek a fájdalmas testrészekhez. Erezni fogja a Sloan's lángját mely mint a napsugár hevít és a fájdalmakat elűzi. 13 millió ember használja. Még ma vegyen 75-Lei-ért egy üveget.

SLOAN'S LINIMENT

Lekicsinyli a miniszterelnök lapja Goga Oktavián új pártját, amely nemzeti agrárpárt néven alakult meg

Goga Oktavián megalakította pártját és az országos alakuló kongresszust élénk érdeklődés kísérte. A Goga-párt a nemzeti agrárpárt nevet vette fel és a kongresszuson Goga mondott nagy beszédet. Megállapította, hogy az ország agrárjellegét kell kidomborítani és az országnak minden tekintetben átalakulásra van szüksége. Ami a kisebbségeket illeti, akik az ország érdekében hasznos munkát fejtenek ki, azok iránt türelmesnek kell lenni és nekik mindazon jogok gyakorlását lehetővé tenni, amelyeket az alkotmány és az ország törvényei számukra is biztosítanak. Ugy kell bánni a kisebbségekkel, hogy azok elégedettek legyenek, mert csak így lehet biztosítani azt, hogy az or-

szág érdekében továbbra is hasznos munkát fejtsenek ki. Gogát úgy a kongresszuson, mint utána a banketten melegen ünnepelték.

A nemzeti agrárpárt megalakulása politikai körökben vegyes érzelmekeket váltottak ki. A liberálisok és a nemzeti parasztpártiak elsiklanak felette, feltűnő azonban az, amit a Neamul Romanesc, Jorga lapja ír. A lap ezeket mondja:

— Gogák semmi újat nem hoztak. Az eddigi negatív politikai csoportból az egyik rész átfestette a céget és most már két felesleges párt lett. Az agrárpártnak nincsen programja és nem volt semmi szükség rá.

A Neamul Romanesc megállapításai meglepetésként hatnak, hiszen

Jorga volt az, aki eddig Goga akcióját támogatta.

Az Indreptarea, A verescu marsall lapja, a pártalakulást nevésgesnek tartja és támadja Goga Oktaviánnak a kongresszuson elhangzott beszédét.

Nagy érdeklődés kíséri Vaida Sándor bukaresti tárgyalásait. Vaida váratlanul Bukarestbe érkezett és vasárnap, valamint tegnap egész napon át folytatta politikai megbeszéléseit. Vaida tárgyalásai a nemzeti parasztpártban támadt ellentétek elsimítását célozzák. Még mindig komoly formában beszélnek róla, hogy D. R. Joanesco és hívei, valamint Garoflid agrárligája is csatlakoznak Goga nemzeti agrárpártjához.

kisem gondolhatott arra, hogy a család fő tragikus gondolatokkal foglalkozik. Gálík az éjjeli szolgálat után rendszerint reggel hat órakor tért haza. Amikor ez az időpont elmúlt a hozzátartozók nyugtalankodni kezdtek és fia, aki szintén vasuti tisztviselő, végül is fehitva a józsefvárosi állomást, ahol édesapja után érdeklődött. Megdöbbenésére azt a választ kapta, hogy édesapja este nem jelentkezett a szolgálat átvételére, végett és nem tudják, hogy hol tartozkodik. Gálík György családja ekkor keresni kezdte a családfőt, de sehol sem tudtak a nyomára akadni. Reggel kilenc óra tájban végül Sághy Márton a ház egyik lakója, a kertben fedezte Gálík Györgyöt, akinek holtteste az egyik fán lógott. Az életunt ember kabátjának zsebében levelet találtak, amelyben nagyfokú idegességgel indokolta tragikus tettét. Holttestét a józsefvári temető halottaskamrájában szállították és ma délután helyezik örök nyugalomra.

Végleges a megállapodás, hogy Temesvár városa palotát épít a vasutigazgatóság részére és megváltja a Hunyadi-kastélyt is

Grofsorean Kornél dr. főpolgármester több napi bukaresti tartózkodás után visszaérkezett Temesvárra. Utjának célja a kerületi vasutigazgatóság Temesvárott való megmaradásának biztosítása volt és ennek eredményéről a következőket mondotta:

— Felkerestem Valcovici Viktor dr. közlekedésügyi minisztert és előadtam mindazokat a fontos okokat, amelyek szükségessé teszik, hogy az igazgatóság Temesvárott maradjon. A miniszter kijelentette, hogy maga részéről szintén kívánja az igazgatóságnak temesvári megmaradását. Ezután érintkezésbe léptem Jonescu vasuti vezérigazgatóval, akivel megállapodtam arra vonatkozólag, hogy

a város megépíti a kerületi vasutigazgatóság palotáját, viszont a vasut mindaddig, amíg a mai vasuti adminisztrációs szervezet, — mely a kerületi igazgatóságok rendszerén alapul — fennáll, évente négy-száz ezer leit fizet a városnak. Erre vonatkozólag szerződést is létesítettünk.

A főpolgármester elmondotta, hogy a vasutigazgatóság palotájá-

nak építése nyolc-tíz millió leit vesz igénybe és hogy az építkezést május elsején feltétlenül megkezdik, mert ez az összeg rendelkezésre áll.

Az építkezésre nem azt a Lloyd-sori telket használják föl, amelyet annak idején a város a vasutnak adott, hanem a város ezt a telket értékesíti és helyette másikat ad.

Suciu Adrián városi főmérnök és Sago vici Sámuel dr. főjegyző ma fogják megállapítani, hogy a vasutigazgatóság a Börze-uton, vagy pedig a Lloyd-sori Széchenyi-palota mögött levő telken épüljön e föl.

Grofsorean Kornél dr. főpolgármester elmondotta, hogy Bukarestben ezenkívül a Hunyadi-kastély és

a tréncszárnya cseréje ügyében is eljár. A napokban Sion tábornok vezetésével bizottság érkezik Temesvárra, amely megvizsgálja, hogy megfelelő átalakítás után a tréncszárnya alkalmas-e az utászrezd elhelyezésére. Amennyiben azt alkalmasnak találják, akkor megkezdődik az átalakítás. Ellenkező esetben a városnak foglalkozni kell egy új kaszárnya építésének gondolatával, ha a Hunyadi-kastélyt meg akarja kapni.

A Hunyadi kastély különben igen rossz állapotban van, a tetőzet farszei teljesen elkorhadtak és a falak több helyen megrepedeztek. A városnak, ha a kastélyt kulturpalota céljaira átveszi, nagyszabású átalakítási munkálatokat kell végeznie.

Háza kertjében felakasztotta magát egy idegbeteg vasuti tisztviselő

A józsefvárosi Csillag utca 12 számú ház kertjében tegnap reggel felakasztva holtan találták Gálík György ötvenhárom éves vasuti tisztviselőt, a ház tulajdonosát. Az

öngyilkos vasuti forgalmi tisztviselő előző este azzal távozott el hazulról, hogy szolgálatba megy. Amikor feleségétől elbucsuozott, nyugodtnak látszott és a családtagok közül sen-

A kisebbségi

egyháznak saját erejéből kell intézményeit megvalósítani

A gyárvárosi katolikus hitközség Fehér Kristóf dr. elnökle mellett tartotta évi rendes közgyűlését, aki magasszárnyalású beszédben számolt be az elmúlt évről és sajnálattal állapította meg, hogy azokat a nemes terveket, amelyeket az egyházközség kitűzött, nem valósíthattak meg. Ennek oka azonban nem a közöny, a nemtörődönység, hanem az általános nyomor. Kisebbségi egyház vagyunk — mondotta — és saját erőnkkel kell hitéletünk fejlődéséről gondoskodnunk. Mint kisebbségi egyháznak saját erőnkkel kell előteremtünk azokat a kulturális intézményeket, amelyek ifjúságunk saját anyanyelvén való vallásérkölcsi alapon álló oktatását biztosítják. Az egyháztanács már foglalkozott ennek az ügynek a megoldásával és alapot akar teremteni, amely katolikus iskola felépítését lehetővé tenné. Fehér Kristóf dr. elnök azután Péter Lászlórol emlékezett meg és arra buzdította a tőgokat, hogy támogassák munkájában. Szeretettel emlékezett meg Pacha Ágost püspökről és Rech K. Géza apátplébánosról is, majd Wolff Béla titkár előterjesztette az évi jelentést, amely az egyházközség sulyos anyagi helyzetére mutatott rá. Végül Boden Ottó a pénztári és Anhauser Ferenc az ellenőri jelentést olvasta fel és ezzel a közgyűlés véget ért.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGYTER
4. SZÁM.

ELFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évenként 900 lei. — KEE-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évenként 1200 lei,
vagy egyenlő ártólkál valuta.

Telefon:

2-82 este 8 után 7-65 és 2-82

A szerkesztőség és kiadóhivatal a
főszerkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomta.

Kalotaszeg Az Erdélyi Szépmíves Céh új könyve

Csupa bensőség, csupa szín, a tárgyhoz kapcsolódó mély szeretet és meleg költészet Kós Károlynak ez a könyve. A kis kalotaszegi magyar nép története, sorsa, élete, erdélyi szimbolummá nő, kilép etnográfiai varázsából, amint a könyvében egyszer a tárgyismeret elmélő tudásával, majd a művész és költő intuíciójával és képzeletével hozza közelünkbe multját és jelenét. Ez a könyv történelmi vázlat, kulturális helyzetkép, etnográfia és költészet együtt. Tanulmányok, vázlatok és novellák Kalotaszegről, úgy amint a Kós Károly univerzális képességei és tárgya iránti mély érdeklődése a témához hajol. Nem az összefogó távlat hűvössége, hanem a teljes benneélés melege formálta ezt a könyvet, amely elmélyíti azt a képet, amely bennünk a kalotaszegi népről, a legnagyobb magyar népművészről él. Kós Károly könyvét saját rajzai, linoleum metszetei és könyvdiszei teszik külső-segítségben is kimagasló eseménnyé a magyar könyvpiacra.

Az erdélyi Szépmíves Céh pártoló tagjai számára készült amatőr kiadás a legfinomabb könyvpapíron, művészi félpergament kötésben, számozva jelent meg. A könyv egyszerű kiadása Kós Károly linoleumba metszett borítólappal, a Szépmíves Céh olcsó sorozatának előfizetői számára. Előfizetések és megrendelések az Erdélyi Szépmíves Céh irodájába P. Mihai Viteazul (Széchenyi-tér) 40. II. küldendők.

— Miklós királyi herceg egy évi szabadságot kapott. Miklós herceg repülőgépen Bukarestbe érkezett. Tegnap délnél a sajtóügyi alminiszterium hivatalos közleményt adott közre, amely szerint Miklós királyi herceg, aki ismét átveszi összes katonai méltóságait és a hadseregben elfoglalja régi helyét, egy évi szabadságot kért és erre egészségi okokból van szüksége hosszabb külföldi pihenés céljából. A királyi herceg a szabadságot megkapta és kedden reggel ismét elhagyja Bukarestet.

— Eljegyzés. Schummer Péter főiskolai hallgató jegyet váltott Zombolyán Groszler Etussal, Groszler Lőrinc téglagyári hivatalnok leányával.

A kisebbségi korcsmárosok nyelvvisz- gájára vonatkozó intézkedést a szesz- javaslatból a kamara közölte

A kamara tegnap délelőtti ülésén Trancu-Jasi kérdést intézett az elnökhöz, hogy Schina képviselő miért nem mondhatja el a nyugdíjak rendezésére irányuló interpellációját.

Bratescu Zamfir pénzügyi alminiszter kifejti, hogy a kormány a nyugdíjak rendezéséről szóló javaslatot elkészítette, azonban az idő rövidsége miatt azt a parlament ebben az ülészakban nem tárgyalhatja le. A kérdést a kormány mégsem hagyja elintézetlenül, mert minisztertanácsi határozat után haladéktalanul életbeléptetik a nyugdíjak új megállapításait. Megnyugtatója a nyugdíjasokat, hogy kívánóságait szem előtt fogják tartani. Napirenden a szeszmonopoliumról szóló javaslatot tárgyalják.

A javaslat lényeges újítása az, hogy a kormány a szesz-

**monopoliumot állami rezsi-
ben köteles kihasználni és
nem koncesszionálhatja.**

Ezzel a módosítással a kijárók egész tömegének reményeisei odavesztek.

A kamara délutáni ülésén folytatták a szeszmonopolium vitáját. A kisebbségi képviselők indítványára

**a kamara többsége törölte
azt a már sérelmezett sza-
kaszt, hogy az italmérőknek
az államnyelvet szóban és
írásban kell tudni.**

Jelentéktelen módosítások után a javaslatot a 156 szakaszig elfogadták.

Trancu-Jasi kéri, tekintettel arra, hogy Goga és három társa a néppártból kiléptek, alkalmazzák velük szemben a választói törvényt és fosszák meg őket mandátumaiktól.

Hege d ű s Nándor magyarpárti képviselő kéri, hogy a kisebbségi felekezeti tanácsoknak az 1931 évi államsegélyt végre utalják ki.

C u z a szerint ne fizessék a külföldi adósságok kamatait, hanem abból a pénzből fizessék ki az állami tisztviselőket.

P o p igazságügyminiszter megnyugtató válasza szerint a kormány kedvező pénzügyi tárgyalásokat folytat és a közel jövőben fizetni fog.

A szenátus ülésén Gyárfás Elemér dr. kifogásolta,

**hogy az erdélyi-bánsági
kisebbségi bankok nem él-
vezik a román bankoknak
nyújtott előnyt.**

A r g e t o i a n u pénzügyminiszter megnyugtató válaszában kijelenti, hogy a kormány általános szanálási tervet készít és abban a bankok is szsrepelenek.

— **Koronatanács a király elnök-
letéve.** Bukarestben a királyi palotában, Károly király elnöklété mellett koronatanácsot tartottak, amelyen megjelentek a kormány tagjai, az alminiszterek nem vettek részt, ellenben jelen volt S a d o v e n u a szenátus elnöke és P r e s a n m a r s a l l. A koronatanácsról kiadott hivatalos közlemény közli, hogy azon Miklós királyi herceg és a Tardieu-tervvel foglalkoztak.

— **Motas táborkor nejének elő-
adása.** Motas táborkor neje, a divízióparancsnok felesége, vasárnap a Tiszti Kaszinó nagytermében érdekes előadást tartott Raguzáról. Részletesen ismertette Raguzá multját és jelenét, majd a város és környékének szépségeit. Előadását vetített képekkel kísérte. Az előadást a nagyszámban megjelent közönség tetszéssel fogadta és sok tapsal jutalmazta a szellemes előadónót.

Artin a legideálisabb olcsó has-
hajtó.

**Jorga örül a Magyar Gazdasági
Szövetségnek.** A Magyar Párt elégedetlen elemei, akik gazdasági szövetség név alatt tömörültek új pártba, tegnap újabb gyűlést tartottak Bukarestben, amelyen elhatározták, hogy kiáltvánnyal fordulnak az ország népéhez. Jorga miniszterelnök lapja, a Neamul Romanesc feltűnő melegséggel ír a gazdasági szövetségről, melyet örömmel üdvözlő a politikai porondon.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatást. (Conducatorul prin Timisoara.)

— **Lelkigyakorlatok.** Misenko József nagyszámi plébános több napon keresztül Zombolyán, a gyártelepi templomban a magyar és német hívőkkel lelkiismeretvizet tartott. A kiváló szónoki tehetséggel megáldott plébános beszédeit a hívők nagy figyelemmel hallgatták és a lelkiismeretvizet befejezése után résztvettek a gyónáson és szent áldozáson. A missziós pap nemes feladatát, teljes sikerrel végezte és ehhez hozzájárult a B o h n - t é g l a g y á r vezérigazgatójának, U n d i s z Mihálynak és nejének szép és követeésre méltó példája, akik naponta megjelentek a szentgyakorlaton és színtelen gyóntak és áldoztak.

— **Urodonal a legismertebb és az
egész világon legelterjedtebb szer a
vese kimosására, mely megtisztítja a
szívet, a májat, az idegeket, izmokat
és izületeket a hűgysavas lerakódá-
soktól és így megóvja a szervezetet
oly betegségtől, melyeknek külön-
ben áldozatul esne. Urodonal
alaposabban hat, mint a legtöbb ásvány-
víz és a só.**

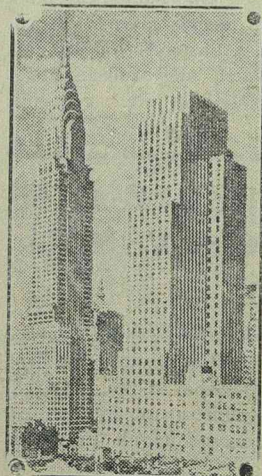
— **Gyászmlise Páter Szaniszlóért.** Páter K e r l Norbert szalvatórianus tartományfőnök tegnap reggel nyolc órakor az erzsébetvárosi plébánia-templomban gyászmlisét mondott az elhunyt Páter K a s s o v i c z Szaniszló szalvatórtánus atya lelki üdvéért. A rekviemen testületileg vett részt a Juventus Salvator ifjúsági egyesület, a Katolikus Munkásegysület és a Misszió-társulat, ezenkívül ott volt az erzsébetvárosi katolikuság igen nagy számban.

— **A Katolikus Munkásegysület** az ifjúságok régi kivánságát teljesítette, amikor külön csoportba tömörítette őket és megalakította a Katolikus Munkásegysület ifjúsági tagozatát. Az alakuló közgyűlésen megválasztották a tagozat vezetőjét is, amely a következő: elnök Kern Helmut, titkár Barcsay Márton, jegyző Tóth János, pénztárnok Halász Sándor lett, ellenőröknek Szentra Józsefet és Bohn Mihályt választották meg. Az ifu munkások sportszakosztálya április 17-én, vasárnap avatja fel a gyiroki ut mentén levő sporttelepét és akkor tartja első tréningjét. A Katolikus Munkásegysület ifjúsági tagozata május elsején saját otthon kap és ez az otthon mindennemű kulturális szórakoztató eszközzel lesz felszerelve. Az ifjúsági tagozat otthonában helyezik el a könyvtárt is, egyben asztali tenisz felszereléssel is ellátják. Az ifjúsági tagozat tagjai elhatározták, hogy addig, amíg saját otthonuk meg nem nyílik, minden pénteken este félkilenc órakor rendes értekezletet tartanak.

Rakettel
legrégibb tapasztalo
szerint ujonnan huro-
va Lei 240-tól feljebb

Nagy választék raket
tekben leszállított
áron **KECSKEMÉTI**
sportüzletében Timi-
soara I. Str. Telbisz Nr.

— **Vidrighin Sztan kártérítési
pere.** Ismeretes, hogy Vidrighin Sztan, volt vasutügyi vezérigazgató a Kis Berekszó község határában levő védőgát átvágása miatt kártérítési eljárást intézett Temes megye ellen. F u r l u g e a n u Oktávian prefektus kérelmére N a s t u r a s járásbíró újabb helyszíni szemlét rendelt el és ezt tegnap délnél fogatosították. A megye részéről megjelent Furlugeanu Oktávian prefektus, Teicu Kornél dr. megyei főügyész és Brudariu Adrian ügyvéd, Vidrighin Sztan személyesen volt jelen B a r i a n Koriolan dr. jogtanácsosa kíséretében. A járásbíró a mérnököket hallgatta ki és meghallgatta Furlugeanu Oktávian prefektus előterjesztéseit. A tárgyalást a temesvári járásbíró előtt foly-
ják.

7 világváros 31 nap alatt

**Temesvár, Berlin, Hamburg, Páris,
Newyork, Philadelphia, Washington,
London, Timisoara.**

Teljes ellátással és elszállásolással együtt
Lei 48.500

Rendkívül kedvező ár

Ezen utazás résztvevői a megjelölt városok bármelyikében rokonaiik meglátogatására rövid ideig tartózkodhatnak.

Bővebb információk:

TEMESVÁR
Str. Mercy 2

BUKAREST
Cal. Vitoriei 84

CLUJ
Str. Reg. Ferdinand 69.

Ényegesen csökkentette a város strand és a népfürdők jegyeinek árát az idei szezonra

városi ideiglenes bizottság tegnap esti ülésén a városi strand- és népfürdők jegyeinek árát állapította meg az idei szezonra. Az ideiglenes bizottság figyelembe vette a súlyos gazdasági helyzetet és a jegyek árát ennek arányában csökkentette. A gyárvárosi strandfürdő látogatására a bérlet díja az egész szezonra az idén háromszáz lesz a tavalyi négyszáz leire helyett. Ezt a kedvezményes bérletet azonban csak a munkanélküliek és a diákok vehetik igénybe. Magános részére a bérlet díját 450 leire állapították meg, tavalyi háromszáz leire volt. A köztisztviselők, tanárok és diákok egyszerű fürdőjegyeit a tavalyi tizenkét leiről nyolc leire szállította le az ideiglenes bizottság. A tavalyi husz leies rendszer

jegyek árát pedig tizenkét leire állapították meg. A kombinált jegy ára, amelybe a villamos viteldíját is beszámították, a tavalyi huszonegy leiről 18 leire csökkent. A Skudierparkban levő népfürdő látogatási díját is mérsékeltek. A közös kabin használatánál a jegy ára továbbra is 3 leire maradt, de a kabinra feljogosító jegy árát tíz leiről nyolc leire csökkentették. A józsefvárosi népsstrand jegyei egy leire és csukott kabinnal két leire, a tavalyi három leire helyett. A gyárvárosi strand jegyei után ezenkívül külön egy leire kell fizetni a munkanélküliek javára. A bérlet tulajdonosai az egy leire munkanélküli segélyt a strandra való belépésnél minden egyes alkalommal szintén fizetik.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Erősödő déli szél várható fokozódó felmelegedéssel, majd nyugat felőli felhősödéssel, erőséskelt lehűléssel és az északi szelek zivatarokkal és esőkkel.

A karánsebesi vagyonközösség közlése. A karánsebesi vagyonközösség Goanta Pál mérnök elnökkel mellett most tartotta évi közgyűlést, amelyen beszámoltak a vagyonközösség gazdasági működéséről. Az elnöki megnyitó után több tag mandátumát jóváhagyták és Hamat István megyei prefektusnak a határőr őrsi címét adományozták. Ijac V. elnök az évi zárszámadást ismertette, amely nyolc millió leire csökkent mutatót ki. A választmányba Herman G. képviselőt, Sgavardia I. és Goanta I. képviselőt választották meg.

21 gyógyfürdő

orvosi vizsgálattal, orvosi rendellet szerint s a kezelés alatt orvosi ellenőrzéssel 1200 Lei.

USZODA

minden nap (szombat és vasárnap kivételével) d. u. 1/2 6-1/2 7-ig a nők és 1/2 7-1/2 8-ig a férfiak számára.

Saját fürdőruhával 15 Lei.

Havi bérlet az uszodába 260 Lei.

Neptunfürdő

Timisoara II. Bulev. Regina Maria II. Telefon 15-31.

A veszedelmes gázkályha.

Bodea György józsefvárosi állomásfőnököt lakásának fürdőszobájában eszméletlenül állapotban találták. Kiderült, hogy a gázkályhából gáz ömlött ki és mérgezést okozott. Szerencsére a balesetet idejében észrevették és Bodea György hamarosan magához tért. A könnyen végzetessé válható gázmérgezést az állomásfőnök már kiheverte.

Előadás a gáztámadások elleni védekezésről. Ma délután fél három órakor a belvárosi moziban előadás lesz a gáztámadások elleni védekezésről. Az előadást vetített képek kísérik. Az egész világon nagy súlyt helyeznek arra, hogy a közönséget kitanítsák a gáztámadások elleni védekezésre és most Románia városaiban is sorra rendeznek ilyen előadásokat. Az előadás látogatása teljesen ingyenes.

Felmentettek hat ifjukkommunistát. Ez év január hónapban a rendőrség az ügyészségre előállította Varga Pál, Zsizsik József, Acs Miklós, Carabas József, Sveta Dániel és Csáki János ifjunktársakat, akiknél az Ifjunktársaság című kommunista lap sokszorosított példányait találták. A lapban szovjet propagandacikkek jelentek meg. Az ügyészség erre a Marzescu-féle rendtörvény alapján eljárását indított ellenük. Az ügyben a bíróság tegnap hirdette ki ítéletét és bizonyítékok hiányában mind a hat ifjunktársat felmentette, egyben azonnali szabadlábra helyezését rendelte el. Stoilov ügyész az ítéletet megfellebbezte a táblához.

Halálozás. A gyárvárosi Főutca 36. szám alatti lakásán, ötvenkét esztendő korában meghalt Mádikovács Béláné, született Kratochwill Margit, a harctéren hősi halált halt Mádikovács Béla főhadnagy özvegye. Halálát fia, menyee, unokája és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése ma délután négy órakor megy végbe a gyászházban.

A létfenntartási ösztön azt parancsolja mindenkinek, hogy a fertőzési lehetőségek ellen védekezzen. Ezt bárki könnyen elérheti a Brixol-készítményekkel, amelyek pasztillák, tabletták, szappan alakjában és tubusokban is kaphatók. Vezérképviselet Schnitzár Ferenc, Boksbánya. A Brixol-készítmények megrendelésére előjegyzéseket az Otzinas boksánbánya papirkereskedés fogad el.

Revolveres merénylet a német birodalmi bank kormányzója ellen. Luther dr. volt német pénzügyminiszter, aki jelenleg a birodalmi bank kormányzója, szombaton este megjelent a berlini pályaudvaron, hogy Basalbe utazzék a jegybankok vezetőinek konferenciájára. Hirtelen két férfi termett előtte, akik több lövést adtak le rá. Az egyik lövés horzsolta a jobb karját, a többi pedig célt tévesztett. Luther dr. az állomási mentőkkel bekötöztette sebeit és elutazott Basalbe. A merényletet Rosen dr. és Kertscher Werner hamburgi lakosok személyében elfogták. A rendőrségen kijelentették, hogy Luther dr. ellen a merényletet nemrég határozták el, azonban annak okait csak a főtárgyaláson hajlandók elmondani. Átszállították őket az ügyészségre.

A hugysav a csuzos embert idő előtt öreggészi.

Ha kivezetjük a hugysavat, megmenekülünk a vele járó veszélytől.

A csuzos, köszvényes, az ülő foglalkozású, a fizikai vagy szellemi munkával teleröltött emberek, valamint a 40 éven felüliek általában nehezen tudnak védekezni a szervezetükben felgyülemelő hugysav túlteljesége ellen.

A hugysavnak a vérben és a szervezet sejtjeiben való felgyülemelése elkerülhetetlenül idő előtti megöregedéshez és csuzos, köszvényes bántalmakhoz vezet.

Csuz, köszvény, idegbaj, ischias, vesekő és más vese-

baj, az artériákban eredő bántalmak, érelmeszesedés, pangás, mellszűkülés, mind elkerülhető, ha.

URODONAL

segítségével tudományosan uton kiválasztjuk a hugysavat.

URODONAL

visszaadja a csuzos beteg ifjúságát, mert kioldja a hugysavat

DROGUERIA STANDARD, Bucuresti, Strada Zorilor 2.

Hirtelen halál. Bäcker Mária harmincyolc éves asszony, aki a józsefvárosi Fröbl utcában lakott, tegnap a Mehalában lakó rokonait látogatta meg. Beszélgetés közben az asszony, aki súlyos szívbajban szenvedett, hirtelen rosszul lett, eszméletét veszítette és rövidesen meghalt.

Legmodernebb német mintára berendezett **keimefestő, vegytisztító és gőzmosó** intézet, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti a legújanyosabb árak mellett áll az igen tisztelt közönség rendelkezésére

GRANATIR

Üzem: Temesvár, Király u. 101. Telef. 21-92
Gyűjtőhelyek: Józsefváros, Skudier-tér 9.
Hunyadi-ut 6. Gyárváros, Háromkirály-u. 10
Belváros, Láng Vály útjében. Városháza-ép.

A csendőrmester betiltott egy gyűlést. Brudariu Adrian, a Lupu párt bányászi elnöke Radulescu Viktor dr. és Venetu János dr. kíséretében Parác községbe ment, ahol híveinek a konverzációs törvényt magyarázta. A gyűlésre birta Furlugeanu Oktávián prefektus szóbeli engedélyét. A gyűlés javában folyt, amikor megjelent Titu Marin sági csendőrmester és a gyűlést feloszlatta. A községi jegyző és a bíró hiába hivatkoztak arra, hogy a prefektus a gyűlést engedélyezte, az őrmester kijelentette, hogy irásos engedélyhöz ragaszkodik. A gyűlés erre abbamaradt, Brudariu panaszt emelt a prefektusnál és táviratilag jelentette az esetet Lupu pártelnöknek.

Zsebtolvaj

teleplezése az adóhivatal pénztárhelyiségében

A kormányzéki épületben levő egyes számú adóhivatal pénztárhelyiségében tegnap délelőtt izgalmas jelenet játszódott le. Az adóhivatalban levők arra lettek figyelmesek, hogy egy idősebb, jól öltözött férfi hatalmas ugrásokkal igyekszik az ajtó felé, míg a nyomában levő másik férfi kétségbeesett hangon kiáltotta, hogy tartóztassák fel a tolvajt. A nagy tömegben az idősebb férfinak sikerült elérni az ajtót, amikor a kiáltó férfi utólérte és kiszakította a kezében levő aprópenzes csomagot. Csakhamar kiderült, hogy a férfi meglepő Józsa Ferenc gyárvárosi lakost, aki adót akart fizetni. A zsebtolvajt erre beszállították a belvárosi rendőrségre, ahol kiderült, hogy Constantinescu Mihály ötvenkét éves bukaresti szabóval azonos, aki tegnap reggel érkezett Temesvárra és állást akart keresni. Constantinescu tagadta tettét és kijelentette, hogy nem is volt az adóhivatalban. Utközben a postát kereste és tévedésből a kormányzéki épület elé került, ahol bizonyára más valaki helyett fogták el. A rendőrség most abban az irányban is megindította a nyomozást, hogy az adóhivatalokban elkövetett többi lopás nem terheli-e Constantinescu Mihály lelkiismeretét.

Lelkes magyar közönség előtt számolt be az Arany János Társaság friss lendületet nyert munkásságáról

Az Arany János Társaság vasárnap délelőtt tartotta meg ez évi nagygyűlését a Magyar Ház első emeleti termében, amelyet ez alkalommal lelkes magyar közönség töltött meg. A megnyitó beszédet Uhlyárik Béla dr. alelnök tartotta, aki hangsúlyozta a művészet állandóságát és azt fejtegette, hogy maga a művészet mindenkor változatlanul ugyanaz, csak megnyilatkozási formái mások-mások az egyes korok szerint. A magyar művészet szeretetére és ápolására való buzditással nyitotta meg a nagygyűlést. Braun Dezső főtárgyaló meg azután jelentését a Társaság múlt évi működéséről. Az elmúlt évben a Társaság öt új tagot választott, akiknek száma jelenleg hetvenhét.

Az egyes szakosztályok népszerűsége a következő: irodalmi harminc, társadalomtudományi tizenhat, zenei kilenc, képzőművészeti kilenc tag, ezenkívül van a társaságnak tizenhárom vidéki tagja.

Az Arany János Társaság az elmúlt évben kilenc zárt ülést, egy közgyűlést és négy felolvasó ülést tartott.

Ozorai Lajos dr. olvasta föl a Társaság által kitűzött pályadíjakra

érkezett munkáról szóló bíráló bizottsági jelentést. A négyezer leies és Arany János életét és műveit ismertető pályázatra három munka érkezett. A díjat Vass Margit budapesti író nő nyerte meg. Patáky Béla József szatmári tanár munkája dicséretben részesült. Az Arany Jánosról szóló kétezres leies ódapályázatra husz mű érkezett be. A bíráló bizottság a díjat a Trisztis jellegű ódának ítélte oda. A jelíges levél szerint az óda szerzője Illésné Sas Jolán társasági tag. Dicséretre méltatta a bizottság Pruzsinszky Zoltán dr. és Bernát Lajos pályaműveit. A kétezres leies novellapályázatra hatvankét munka érkezett be, amelyek közül csak tizenkettő volt figyelemreméltó. Első díjra a Játékos éjszaka című novellát tartották érdemesnek.

A jelíges levélben azonban üres lapot találtak és a Társaság ezért sajtó útján hívja föl a szerzőt jelentkezésére.

A két-kétezres leies zeneműi pályázatra — Arany János valamely dalának és egyik balladájának megzenesítése — harminchét pályamunka érkezett és pedig tizenhét dal és tizenkilenc férfikórus. A dalok közül egyik sem felelt meg a pályázati követelményeknek. A férfikarok közül legkiválóbb volt a Tetemrehívás

megzenesítése, amely azonban a pályázati feltételek értelmében nem volt díjazható, mert közben már Nagyszalontán is díjat nyert és Temesvárot is többször került nyilvánosan előadásra. Szerzője Nemes Elemér igazfalvai református lelkész. Dicséretre méltónak tartotta a bíráló bizottság az Erdély című férfikórust, amelynek szerzője Boksa János huszti görög katolikus esperes.

Azután következett a nagygyűlés programjának második része.

Meriz Károly rendes tag A magyar paraszti lelke a realista és naturista széppróza tükrében címmel értékes és nagy felkészültségre valló értekezéssel tartotta székfoglalóját.

Putnik Bálint színművész új magyar dalokat énekelt, Hajdu Frigyes rendes tag nagy hatással olvasta föl Illésné Sas Jolán pályadíjas ódáját. Hoffmann Hajnalka zongorán, Brandeis József hegedű és Dippert Tádé kürtön előadták Brahms Es-dur trióját. Végül Putnik Bálint színművész felolvasta a Játékos éjszaka című pályadíjas novellát. A közönség az összes szereplőket élénk tapsban részesítette.

Művészet

Cionca Pipos zongoraművész női temesvári hangversenye

Cionca Pipos Aurélia zongoraművész női temesvári hangversenye s kadatlan ünneplések közepette volt le a Tiszti Kaszinó zsufolá megtelet termében. A művésznő legnagyobb női zongoristák kö tartozik, egyenesen Carreno Terre emlékeztet játékanak magával gadó férfias heve és magistral nagyvonalúsága. Előadásának minden fantáziaszerűsége mellett a le apróbb részletekig aláhuzott jellezetesség uralja játékát, amely csilgásában is ökonomikus és szigorú értelmű. Brahms és Beethov csodálatos szépen előadott műve kezdte, majd Kodályt hallhatta úgy, hogy eme zene minden földalmi merészességét teljes szélességben élvezhettük. Chopin előadásban a romantikus formanyelv gadságsával szóltott hozzánk ez a kivételesen nagy pianista. Az est koronája Liszt Petrarca-sonátája, román rapszódiaja volt, amely meg előadásaival a művésznő új bizonyított, hogy nem ismer technikai nehézséget és a programzene is éppen olyan ihlett interpretator, mint a többi műfajoknak. Taps mellett koszoru és virág volt bőven.

Flaneur

Mozi

Nyugati vándorok

A Capitol mozi új hangosfilmje

A német beszélő film a vadnyugat rég letűnt romantikáját eleveníti fel. A civilizáció előharcosairól szól a film, akik mintegy száz év előtt az Egyesült Államok akkor még lakatlan területeit keresték fel, hogy új hazát teremtsenek maguknak. A nyugati vándorok 185 kocsival indultak el az új otthon felé és utközben nemcsak a természettel, hanem a benszülött rézbőrűekkel is kemény csatákat vívnak, míg számos kaland után elérik azt a földet, amelyet a letelepedésre alkalmasnak találnak. Az élet hősei ezek a nyugati vándorok, akik verejtékükkel éz vérükkel öntöznek minden talpalatnyi helyet. Közben olyan panoráma tárul a néző elé, hogy annak szépségét szavakkal nem is lehet visszaadni. A végtelen síkság váltakozik a hegyek sziklás bérceivel és ehhez a hegyi patakok zugása szolgáltatja a zenét. Az érdekesítő film főszerepeit Arnold Korff, Theo Schall, Marion Lessing, Ulrich Haupt és Haden V. játsszák.

Mozik műsora

Belvárosi Capitol mozi: Nyugati vándorok (Beszélő film)
Erzsébetvárosi Doina mozi: Nugati vándorok (Beszélő film)
Forum mozi: Pánik Csikágóban (Beszélő film)
Gyárvárosi Apolló mozi: Téves kapcsolás (Beszélő film)
Mehalai Concordia mozi: Nincs előadás.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA ÉMLÉ városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas”-hoz, Belváros, Szent György-tér.

— A kínzó szenvedés ismeretlen fogalom lesz, ha a legsúlyosabb ízületi rándulásoknál rheumas gyulladásoknál, nyakszirti és hátfájásnál néhány csepp „Sloan's Liniment”-el bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kitűnően bevált gyógyszer, melyről számos neves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még régi, idült nedves időben állandóan visszatérő rheumas fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. A Sloan's Liniment gyógyszer felfedezése óriási szenzációt keltett az egész világon s mint népgyógyszert hozzák forgalomba. Legújabb országunkban is kapható.

Fogászat

Foghúzás
Fogtömés
Fehér arany korona
Arany korona, garantált 23 karátos arany
Goldin korona
Fehérfog

a mai nehézségi viszonyoknak megfelelő legminimálisabb áron.

Deutsch Mussa

diplomált dentest.

III., Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

— Az Erdélyi Helikon áprilisi száma első közleményként hozza Bartalis János Új élet köszöntése tavasz jöttén című nagyszabású költeményét. Versek irtak még e számba Kosztolányi Dezső, Dsida Jenő, Illyés Gyula és Makkai László. Bánffy Miklós folytatja nagyérdeklőségű hollandiai emlékezéseit. Spectator Ambrus Zoltánról ir tanulmányt, Balázs Ferenc Gandhiról ir nagyérdeklőségű cikket. Kodolányi János Csépléskor című novellája, Mélius N. József Iván Romski halála című elbeszélésén kívül az Erdélyi Helikon e száma közli André Gide a Tékozló fiu hazatérése című világhírű novelláját B. Bányai László fordításában, aki Gideről hozzá vezetőd cikket irt. A folyóirat szemléjében nagyobb cik-

ket irtak Kós Károly, Kovács László, Reményi József, Vita Zsigmond; kisebb cikkeket Ligeti Ernő, Gunda Béla, Császár Károly, Kovács György, Thurzó Gábor és mások. — Az Erdélyi Helikon kiadóhivatala Cluj Kolozsvár, P. Mihail

Viteazul (Széchenyi-tér) 40. II., ahová előfizetések és megrendelések küldhetők. Az Erdélyi Helikon előfizetési ára egy évre 600 lei (az Erdélyi Szépművészeti Társaság tagjainak és a könyvek előfizetőinek 500 lei). A folyóirat egyes számának ára 80 lei.

15 leiert egyszer

60 leiert egész hétig

HIRDETJÜK KIADÓ LAKÁSÁT!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

külön bejáratú fürdőszobával: Erzsébetváros, Révai-utca 1/a.

Butorozott szoba

külön bejáratú, teljes konforttal május 1-re

Ludvigné, Gyárváros, Liget-út 9 (földszint 1.)
Telefon: 1930.

2 szoba konyha május 1-re

Józsefváros, Fröhl-utca 41 (Bejárat Begabalsoron).
Érdeklődni: Weisz Gyula III., Begabalsor 1.

2 szoba konyha június 1-re

Belváros, Strada Vasilie Alexandrii (Hunyadi-u.) 4 (fürdőszoba).

3 szoba konyha azonnalra

Erzsébetváros, Tirol-u. 78.

3 szoba konyha május 1-re

Gyárváros, Str. Cogelniceanu 7 szám.

Gyárváros, Nagykereszt-n (Vasilie Carlora) 33. Érdeklődni: Dr. Istfan, Belváros, Str. Praporgescu 33. (Kossak-ház) fürdőszobával.

Belváros, Erőd-utca 1/I.

Józsefváros, Fröhl-u. 41. (Bejárat Begabalsoron).
Érdeklődni: Weisz Gyula III., Begabalsor 1 (fürdőszobával).

Belváros, Jenőherceg-u. 8.

Közelebbit: Kolozsvári Takarékpénztár. Telefon: 638.

Lakásbérletet közvetít

Brummerton boy

Telefon: 17-24.

Temesvár, I.

4 szoba konyha május 1-re

Erzsébetváros, Dózsa u. 8. I. em. 4.

Józsefváros, Fröhl-utca 41. (Bejárat a Begabalsoron).
Érdeklődni: Weisz Gyula III., Begabalsor 1.

Erzsébetváros, Batthány-utca 7. Közelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-u. 8. Telefon: 23-34.

Irodahelyiség

(műhelynek is alkalmas) május 1-re

Belváros, Mercy-utca 3. Közelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-utca 8. sz. Telefon: 23-34.

Irodahelyiség

azonnalra

3 szobás

Kereskedők bankja, Városház-utca. Telefon: 4-53.

Műhely május 1-re vízvezetékekkel

Belváros, Jenőherceg-u. 12.

Üzlethelyiség

azonnalra

Kereskedők bankja Városház-utca. Telefon: 4-53.

Józsefváros, Holländer Uri-u. 4/a. Telefon: 11-59.

Üzlethelyiség

május 1-re

Belváros, Mercy-utca 6. Érdeklődni: Galgon Gyula, fűszer-csemege keresk.

Belváros, Jenőherceg-utca 5/a. Érdeklődni: Galgon Gyula fűszer-csemege kereskedő.

Belváros, Mercy-utca 3. Közelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-utca 8. szám. Telefon: 23-34.

Műhely v. raktár

Józsefváros, Uri-utca 4.

Bul. Carol 37/34.

Apróhirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára :
Levelezés és házasság rovatban négy lel, vastagabb betűvel hat lel. Legkisebb hirdetés negyven lel.
Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lel, vastagabb betűvel öt lel. Legkisebb hirdetés harminc lel.

Állástkeresők szavankint két lel ízetnek, vastagabb betűvel három lel. Legkisebb apróhirdetés husz lel, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lel.

Alkalmazás

Ügyes varróleány felvétetik. III. Király u. 35. (393)

Jobb nő beteg mellé minden második napra felvétetik. Gyárvaros Uri-u. 27. (394)

Allást keres

Mosást vállal szegény asszony igen olcsón. Cimek részére leadhatók Józsefvárosban, Preyer-utca 6 szám alatt, a Belvárosban a Liget-uti Nicoara-féle üzletben. (272)

Mosást-vasalást vállalok jutányos áron. Kurucz Márta Kunst-telep 1 szám. (390)

Házvezetőnői állást idősebb nő azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (376)

Adás-vétel

Hálószobák mélyen leszállított árban nagy választékban csak Ludvig Bogárosnál, III., Király-utca 34. (379)

Tükrök 155x78 cm, 10 drb állvány, eltávolítható üveglappal egy üzletasztal üvegbetéttel, 3 üzletasztal keményfa tetővel és egy „Singer” varrógép olcsón eladó. Hoffmann József I. Jenőherceg utca 5. (586)

Hoffmann József férfi ruha és divatüzlete I. Jenőherceg u. 5. feloszlik, így a férfi és gyermekruhák, kalapok, ingek, harisnyák stb. minden elfogadható áron eladatnak. Az üzleti berendezés is eladó. (587)

Eladó 1 motorkerékpár, 1 elevátor, 1 fecskendő, 1 mázsa, 1 gépemelő III., Bulev. Regent Buzdugan 127. (382)

Ebédlő és több antik butor elköltözés miatt eladó. Baross u. 4. I. em. 7. (388)

Üzletberendezés jó karban levő eladó. Stírba Róbertné, Gataia. (391)

Ujszentesen a lippai ut mentén 4 kat. hold föld örökáron eladó. Értekezni: Ujszentesen Dékány Jánosnál. (397)

Megvételre keresek használt, de jó karban lévő fagyaltkészítő gépet, hűtőkészüléket, kisebb cukrászdai márványasztalokat, székeket és egy ventilátort. Select bonboneria Temesvár, Józsefváros, Hunyadi ut 9. (599)

Prima nagykarolyi vetőbüköny és az összes vetőmagvak, valamint takarmánycikkék, kicsinyben és nagyban napi áron, legolcsóbban

Dankó és Szegedi

cégnél kaphatók Gyárvaros, Buziási-ut a „Turul” cipőgyár mellett.

India véres napjai

A Déli Hírlap történelmi regénye

John Retcliffe műve alapján írta Berke Károly

— 121. folytatás —

— Testvéreim, felebarátaim, hallgassatok rám! Hiszen tudom, hogy sok bajban van részetek. De mondjátok, most a nagy nyomoruságokat még azzal is akarjátok tetézni, hogy embereket gyilkoltok? Nem magamról beszélek. Beszélek azokról az ártatlan emberekről, akiknek igazán nem volt semmi részük abban, ha veletek mostohán is bántak egyesek. Hagyjátok abba az öldöklést, térjetekek haza és kérelemmel igyekezzetek helyzeteteket javítani.

Szavaira nagy csend támadt. Akkor előlépett az a hindu nő, aki az imént még a saját élete árán is kész lett volna lady Hunter életét megvédeni. Messzehangzó szavakat mondott a hindu nő:

— Delhi angyala! Amióta a városunkba jöttél, azóta a hinduokkal csak jót cselekedtél. Ápolad betegeinket, segélyezted szegényeinket, mindenkit vigasztaltál és biztattál. Olyan sok jót tettél velünk, hogy azt sohasem fogjuk tudni neked meghálálni. Nincsen Delhiben sem férfi, sem pedig nő, aki ne áldaná a nevedet akkor, amikor azonban többi honfitársadat átkozza. Tőled csak jót kaptunk, de honfitársaidtól csak rosszat. Te testvéreinknek tekintettel minket mindig de honfitársaid alávaló állatokat és rabszolgákat láttak bennünk. A népmost bosszút áll a sok sanyarúságért, a sok elnyomatásért. A bosszút a te szavad sem lesz képes elhárítani fejük felől. Neked azonban, szent asszony, a hajad szála sem fog meggörbülni. Honfitársaidat megöljük, akik pedig köztük életben maradnak, azokat elűzzük. Ha velük akarsz menni, emlékedet örökké áldani fogjuk. De ha itt akarsz maradni köztünk, a szeretetünk mindenkor körülvesz és mególtalmaz minden bajtól. Most azonban gyenge lesz ahhoz, hogy felémelt öklünket visszatartsa attól, hogy lecsapjon.

Az a helyeslő morgás, amely a tömegben támadt, mutatta, hogy az emberek ugyanugy gondolkoznak, mint a beszélő nőszemély. Lady Hunter látta, hogy minden további kísérlet a vérontás megakadályozására hiábavaló volna.

— Hová akar Delhi angyala menni? — kérdezte a hindu nő, — mondja azt meg nekünk és elkísérjük oda, hogy semmi bántódása ne legyen utközben.

Lady Hunter reszkető ajakkal mondta meg Elkinson asszony címét. — Menjünk, — mondotta erre a hindu nő és megindult.

Számos hindu férfi és asszony térdet hajtott, amikor lady Hunter elment közöftük. Sokan tiszteletteljesen lehajoltak és áhitattal csökkolták meg ruhájának szegélyét.

Amikor a lady már messze járt, a tömeg újból összegabalyodott és újból kiűrt s fülsiketítő lármá.

És ekkor egyszerre megszólalt egy kiáltó nő hang, amelyben az erkélyteremben reszkető lányok felismerték Aranunga hangját:

— Testvéreim, itt ebben a házban vannak az idegen tisztetek, a mi zsarnokainknak a leányai! Ezek nekik a világon a legkedvesebbek. Ha meg akarjátok magatokat bosszúlni és ha a zsarnokoknak igazi fájdalmat akartok okozni, akkor támadjátok meg ezeket a lányokat legyenek ők a ti szákmányotok

Óriási helyeslő ordítás tört ki erre a tömeg közt.

A fiatal angol hölgyekben elhült a vér.

Sápadtan néztek egymásra és vértelen ajkukra nem jött szó.

A főnöknő, ez az idős apáca, aki Hunterné távozása óta szintén ott volt a teremben, kisetett, de alig néhány perc múlva visszatért oda.

Hatalmas csomagot nyalábolt a két kezében.

— Lányok, — mondotta, — itt vannak ezek a hindu köpenyek és fátylak, amelyeket viseltetek, amikor husvétkor szini előadást rendeztünk. Ezeket öltöztetek hamar magatokra. Ha elfátyoloztatok az arcotokat, mindenki azt fogja hinni rólatok hogy hindu nők vagytok. Majd a kerten keresztül a hátsó kapun át elhagyjuk az intézetet és megkísérjük, hogy a kaszárnyába jussunk. Ott biztonságban leszünk.

A lányok egy kettőre szétkapkodtak a hindu ruhákat és pillanatok alatt magukra öltötték azokat.

Csak Viktoria és Soror Marion nem mozdultak. Az első az ő határtalan bükeségében nem sietet, a másik pedig annyira önfeláldozó volt, hogy nem akart a lányok közül senkit sem megelőzni.

— Viktoria, Soror Marion, — siesetek, — kiállította feléjük Forster kisasszony.

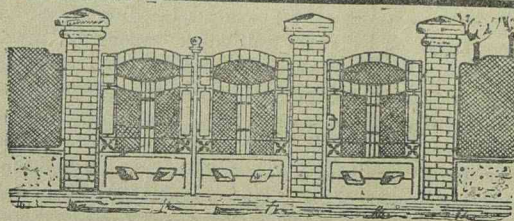
Viktoria akkor látta, hogy már nem maradt hindu ruha.

— A ti önzétek elvitte előlem minden ruhát.

A lányok most tanakodni kezdtek hogy mit kellene tenni.

— Csak gyorsan elmenni, — biztatta őket Soror Marion, — menjenek előre, én majd Vikoriával követem magukat, csak előbb keresek még az emeleten számunkra valami ruhát, amit a menekülésre használunk.

Ezzel Soror Anglikát, a főnöknőt és a lányokat szelíden kitéssékeltte a teremből. Maga aztán megindult a folyosón, hogy a második emeletre vezető lépcsőhöz siessen.

Nagy készletet tartunk a legkülönbözőbb sodronykerítésekben és fontatokban is. Mintalap-árjegyzék ingyen és bérmentve!

Vaskapu, ajtó és diszkerítések sodronyfonatbetéttel elegáns praktikus tartós és olcsók tenát minden előnnyel rendelkeznek. Beszerezhető BOZSÁK M. és Fia R-T. sodronykerítésgyárában Temesvár-Gyárvaros, Alsó-árók-u. 10. Olcsó árak! Telefon 3-88

Viktoria mindenütt a nyolcvolt.

Abban a pillanatban, amikor lépcsőházban állottak és fölfelé tartak menni, a kapu, amely a külső nyomásának nem bírt ellenállani kifordult sarkaiból és kinyílt.

Ugyanakkor ordító tömeg robbant be a folyosóra.

Soror Marion és Viktoria megrémülten állottak meg. Képtelenek voltak csak egy lépést is előre.

Erezték, hogy számukra már néhány percnek hátra és akkor elkezdek rájuk a halál.

Abban a pillanatban rettenetes ges hallatszott, amely az egész intézet megreszketettette.

Az volt a löporráktár felrobbanása.

A dördülésnek olyan hatása ereje volt, hogy az intézet kétfelől töltött boltozat, amelynek egyik kissé laza volt, hirtelen beszakadt a hatalmas kövek és téglák az elbetűdülő hordára zuhantak.

Káromkodás, ordítás, halálhülyes hallatszott és olyan porfelhő támadt, amely az egész kapualját és a lépházat elsötítette.

Marion megragadta Viktória kezét.

— Gyerünk, siessünk a kertbe a hátsó kapun keresztül menjünk a többiek után. Nem lesz merészség, hogy Frazer ezredes leányát bántogassam engem pedig megvéd az apácaruhámat melyet viselek.

(Folyt. köv.)

Lakás

Modern parkettás lakás

új házban, egyévi házbérrel május 1-ig olcsón kiadó. 2 utcai szoba, kis udvari, szép előszoba, email fürberendezés etc. Erzsébetváros kerületében. Érdeklődni a háziúr. Egy szobás lakás is kiadó. III. kerület. (3)

3 és 4 szobás

lakás és egy üzlethelyiség május 1-re kiadó. Közlekedési telefon 20-1-1. (39)

2 szobás lakás

(villaszerű házban) mellékhelyiségekkel havi 600 leiert újszentivánra kiadó. Cim a kiadóban. (39)

A Józsefváros legforgalmasabb főutvánál fekvő, utcára nyíló száraz, szellős

raktárhelyiség

cca 200 m² rakfelülettel és felette ugyanolyan nagy teherbíró padlással, azonnalra vagy későbbre kiadó. Megfelelő bármilyen szakmának esetleg üzlethelyiségnek is. Érdeklődők adják le címüket „Előnyös fekvés” jellegre a kiadóban.

Különféle

Mérgező házőrzőkutya

állatkedvelő jó bánásmódra családoknak átadó. Nagy, Gyárvaros Tigris utca 1. (39)

Finom férfifehérneműek

készítése, tökéletes bécsi szabással

Get fehérneműipar

Gyárvaros, Str. Dragasani, Standard harisnyagyár mellett, 3-as vill. megálló. Telefon: 4-44